

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

หัวข้อ : หลักนิติธรรม
เรื่อง : กพผ. ภายใต้หลักนิติธรรม

จัดทำโดย
นางอัญชลี ชวนิชย์
รหัส 570248

เอกสารวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรม
หลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” รุ่นที่ 2
วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ
สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

กฟผ. ภายใต้หลักนิติธรรม

๑. บทนำ

จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้ตลอดเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาาระบบเส้นทางคมนาคมขนส่ง ระบบน้ำประปา การจัดหาพลังงานต่างๆ แต่ที่สำคัญคือ การพัฒนาระบบไฟฟ้า โดยรัฐบาลได้ดำเนินการสนับสนุนโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าต่างๆ ทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการพัฒนาโครงการเหล่านี้ ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตของคนในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อม ด้านความเป็นอยู่ เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดการประท้วงของประชาชนต่อโครงการสาธารณะต่างๆ ของภาครัฐ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ในฐานะผู้ดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ จึงต้องปฏิบัติภารกิจภายใต้กระแสการต่อต้านจากประชาชนกลุ่มต่างๆ การฝ่าฝืนวิกฤตการณ์ดังกล่าว กฟผ. จึงต้องก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเหล่านี้ และได้อาศัย “หลักนิติธรรม” เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

๒. อำนาจ หน้าที่ และโครงสร้างของ กฟผ.

เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ รัฐบาลได้รวมรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบในการจัดหาไฟฟ้า ได้แก่ การลิเกไนท์ (กลน.) การไฟฟ้ายันฮี (กฟย.) และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ (กฟ.อน.) รวมเป็นหน่วยงานเดียวกันคือ “การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” มีชื่อย่อว่า “กฟผ.” โดย กฟผ. เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านกิจการพลังงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน มีบทบาทในธุรกิจการผลิต จัดให้ได้มา และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้แก่การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ผู้ใช้ไฟฟ้าตามกฎหมายกำหนดและประเทศใกล้เคียง พร้อมทั้งธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการไฟฟ้าภายใต้กรอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

กฟผ. รับผิดชอบระบบไฟฟ้าของประเทศไทยที่ประกอบด้วย ๓ ระบบหลัก ได้แก่ ระบบผลิต ระบบส่ง และระบบจำหน่าย โดยปัจจุบัน กฟผ. มีโรงไฟฟ้าตั้งกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งเป็นผู้รับซื้อไฟฟ้ารายเดียว (Enhanced Single Buyer - ESB) จากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนภายในประเทศและผู้ผลิตไฟฟ้าในประเทศเพื่อนบ้าน โดย กฟผ. ดำเนินการจัดส่งไฟฟ้าที่ผลิตจากโรงไฟฟ้าของ กฟผ. และที่รับซื้อจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายอื่นผ่านระบบส่งไฟฟ้าของ กฟผ. ซึ่งมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ ที่ระดับแรงดัน ๕๐๐ กิโลโวลต์ ๒๓๐ กิโลโวลต์ ๑๑๕ กิโลโวลต์ และ ๖๙ กิโลโวลต์ เพื่อจำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ กฟน. กฟภ. และผู้ใช้ไฟฟ้าที่รับซื้อโดยตรง นอกจากนี้ กฟผ. ยังจำหน่ายไฟฟ้าให้การไฟฟ้าของประเทศเพื่อนบ้านด้วย ได้แก่ สปป.ลาว ด้วยระบบส่งไฟฟ้าแรงดัน ๑๑๕ กิโลโวลต์ และ ๒๒ กิโลโวลต์ และมาเลเซียด้วยระบบไฟฟ้าแรงสูงกระแสตรง (HVDC) ๓๐๐ กิโลโวลต์

นอกจากภารกิจหลักดังกล่าวแล้ว กฟผ.ยังประกอบธุรกิจการให้บริการและการลงทุนประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักด้วย โดย กฟผ.ได้ให้บริการเชิงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจการไฟฟ้าแก่เอกชนและหน่วยงานภายนอก ประกอบด้วยธุรกิจบริการงานเดินเครื่องและบำรุงรักษาโรงไฟฟ้า งานบริการด้านเคมี งานบริการให้การปรึกษาด้านวิศวกรรมและก่อสร้าง งานบำรุงรักษาระบบส่งไฟฟ้าและงานบริการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ กฟผ. ได้จัดตั้งบริษัทลูกที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้ารวม ๕ บริษัท คือ บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) บริษัท ผลิตไฟฟ้าและน้ำเย็น จำกัด บริษัท อีแกทโดมอนต์เซอร์วิส จำกัด และ บริษัท กฟผ. อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด

โครงสร้างองค์การของ กฟผ. ประกอบด้วยคณะกรรมการ กฟผ. และฝ่ายบริหาร กฟผ. ซึ่งคณะกรรมการ กฟผ. ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบคน รวมทั้งผู้ว่าการ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง มีหน้าที่และความรับผิดชอบออกระเบียบและข้อบังคับต่างๆ กำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายของ กฟผ. และรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร ทบทวนและให้ความเห็นชอบนโยบายและยุทธศาสตร์ที่สำคัญ วัตถุประสงค์ เป้าหมายทางการเงิน ความรับผิดชอบต่อสังคม และการดูแลสิ่งแวดล้อม และแผนงานต่างๆ ของ กฟผ. พร้อมทั้งดูแลติดตามให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการความเสี่ยง การรายงานทางการเงิน และการติดตามให้มีการปฏิบัติตามที่มีประสิทธิผล สอดส่องดูแลและจัดการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างฝ่ายบริหาร กรรมการ และผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งตรวจสอบการใช้สินทรัพย์ของ กฟผ. ในทางมิชอบ และการกระทำที่ไม่ถูกต้องของฝ่ายบริหาร กรรมการ และผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งดูแลโครงสร้างและวิธีปฏิบัติต่างๆ ของคณะกรรมการ กฟผ. ที่เป็นอยู่ให้สอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเป็นการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม ดูแลด้านการบริหารงานบุคคล ในเรื่องตำแหน่งหน้าที่ และจำนวนของผู้ปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมกับสภาวะการณ์ ตลอดจนประเมินผลงานของผู้ว่าการ และทบทวนการวางแผนงานของ กฟผ. อย่างสม่ำเสมอ

สำหรับฝ่ายบริหารของ กฟผ. ประกอบไปด้วย ผู้ว่าการ ซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์การ และรองผู้ว่าการอีก ๑๐ สายงาน คือ สายงานรองผู้ว่าการนโยบายและแผน สายงานรองผู้ว่าการบัญชีและการเงิน สายงานรองผู้ว่าการบริหาร สายงานรองผู้ว่าการพัฒนาโรงไฟฟ้า สายงานรองผู้ว่าการพัฒนาระบบส่ง สายงานรองผู้ว่าการเชื้อเพลิง สายงานรองผู้ว่าการระบบส่ง สายงานรองผู้ว่าการพัฒนาธุรกิจ สายงานรองผู้ว่าการผลิตไฟฟ้า สายงานรองผู้ว่าการกิจการสังคม ซึ่งจะช่วยกันทำหน้าที่บริหารงานภายในกรอบนโยบายที่คณะกรรมการ กฟผ. กำหนด

๓. การดำเนินงานของ กฟผ. ภายใต้หลักนิติธรรม

จากที่กล่าวมาข้างต้น ภารกิจของ กฟผ. ที่สำคัญ คือ การจัดหาไฟฟ้าให้เพียงพอต่อความต้องการของประเทศ ซึ่งการดำเนินงานจัดหาไฟฟ้า ของ กฟผ. สามารถดำเนินการได้เป็น ๒ แนวทาง คือ การรับซื้อไฟฟ้าจากเอกชน และ การผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าของ กฟผ. เอง

การรับซื้อไฟฟ้าจากเอกชนนั้น กฟผ. ได้รับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ รวมกำลังผลิต ๑๒,๗๔๑.๖๙ เมกะวัตต์ และผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก รวมกำลังผลิต ๒,๔๔๔.๖๐ เมกะวัตต์ รวมทั้งรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าในประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และมาเลเซีย รวมกำลังผลิต ๒,๔๐๔.๖๐ เมกะวัตต์

สำหรับการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าของ กฟผ. เอง กฟผ. ได้มีการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ซึ่งตั้งอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศรวมจำนวนทั้งสิ้น ๔๐ แห่ง มีกำลังผลิตรวม ๑๕,๐๑๐.๑๓ เมกะวัตต์ ประกอบด้วย โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม โรงไฟฟ้าดีเซล และโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน และ กฟผ. ยังดำเนินการขยายแหล่งผลิตไฟฟ้าตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในอนาคต ปัจจุบัน มีโครงการที่ กฟผ. ได้รับอนุมัติให้ก่อสร้างในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๕๘ ดังนี้

โรงไฟฟ้า	สถานที่ตั้ง	ประเภทเชื้อเพลิง	กำลังผลิต (MW)	กำหนดแล้วเสร็จ
โรงไฟฟ้าวังน้อย ชุดที่ ๔	อยุธยา	ก๊าซธรรมชาติ	๘๐๐	๒๕๕๗
โรงไฟฟ้าจะนะ ชุดที่ ๒	สงขลา	ก๊าซธรรมชาติ	๘๐๐	๒๕๕๗
โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ ชุดที่ ๒	นนทบุรี	ก๊าซธรรมชาติ	๘๐๐	๒๕๕๘
โครงการโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน	-	ลม แสงอาทิตย์ ชยะ	๑๖๔.๗๐	๒๕๕๔-๒๕๕๘

ในส่วนของการจัดซื้อไฟฟ้าจากเอกชนนั้น กฟผ. ได้ดำเนินงานภายใต้การดูแลของกระทรวงพลังงาน อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการจัดหาไฟฟ้าในส่วนของโรงไฟฟ้า กฟผ. เองนั้น โดยเฉพาะในการก่อสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่ม กฟผ. ได้ประสบปัญหาการหาพื้นที่ที่เหมาะสมทั้งทางด้านเทคนิคและความคุ้มค่า สำหรับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า เนื่องจากการสำรวจและการก่อสร้างโรงไฟฟ้ามักจะเกิดปัญหาการต่อต้านจากประชาชน ซึ่งจะเห็นตัวอย่างได้จาก การประท้วงของประชาชนในการก่อสร้างโรงไฟฟ้ายังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยสถานการณ์ล่าสุด ก็คือ กรณีการประท้วงโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ๔ โครงการของภาคเอกชนภายใต้แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า ปี ๒๕๕๐-๒๕๖๔ (PDP ๒๐๐๗) ซึ่งส่งผลกระทบต่อโรงไฟฟ้าหลายโรงไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนและต้องเลื่อนการก่อสร้างออกไป หรือแม้กระทั่งย้ายที่ตั้งใหม่ เช่น กรณีของโรงไฟฟ้าของบริษัท สยามเอ็นเนอจีพาวเวอร์ ซัพพลาย จำกัด ที่ย้ายที่ตั้งจาก

อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ไปที่นิคมอุตสาหกรรมโรจนะ และกรณีการประท้วงของประชาชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด โดยประชาชนได้ประท้วงภาครัฐที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจมากกว่าความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนที่จะมีการก่อสร้างโครงการ และแย่งชิงพื้นที่ทางเกษตรกรรม ทำลายสภาพแวดล้อม และรัฐได้ใช้อำนาจไม่เป็นธรรม ไม่ฟังเสียงประชาชน ซึ่งการประท้วงของประชาชนที่ผ่านมา ทั้งต่อโครงการสร้างโรงไฟฟ้า และโครงการอื่นๆ เป็นปัจจัยที่ กฟผ. ได้นำมาศึกษาและเรียนรู้ ตลอดจนพยายามปรับตัวเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง และนำ “หลักนิติธรรม” ที่เป็นหลักในการดำเนินงานของ กฟผ. มาโดยตลอดเข้ามาใช้แก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ความขัดแย้ง

หลักนิติธรรม คือ หลักการปกครองโดยกฎหมาย เพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรมโดยชอบ ทั้งต่อบุคคลและต่อประโยชน์ส่วนรวม ผู้ใช้อำนาจรัฐจึงมีหน้าที่ต้องปกป้องทั้งผลประโยชน์ของประชาชนและของรัฐ ในกรณีที่เกิดผลประโยชน์ขัดกัน รัฐต้องทำให้เกิดดุลยภาพที่เป็นธรรม โดยมีกลไกของกฎหมายที่ดีและดำเนินการอย่างชอบธรรม ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓ วรรคสอง ได้บัญญัติให้ “การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม” ซึ่งหมายความว่า ทุกองค์กรต้องปฏิบัติตามหลักนิติธรรม รวมถึง กฟผ. ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม และต้องให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนให้หลักนิติธรรมให้สามารถใช้ได้ในความเป็นจริง กฟผ. ได้ดำเนินการภายใต้หลักนิติธรรม โดยการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดในการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร

๓.๑ การดำเนินงานภายในองค์กรภายใต้หลักนิติธรรม

๓.๑.๑ การกำหนดนโยบายการของคณะกรรมการ กฟผ. จะคำนึงถึงความถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการด้านต่างๆ ของ กฟผ. ดำเนินไปตามกฎหมาย และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อกลั่นกรองและติดตามทบทวนการดำเนินงานในแต่ละระบบงานที่สำคัญทั้ง ๕ ระบบ ได้แก่ ระบบบริหารความเสี่ยง ระบบควบคุมภายใน ระบบตรวจสอบภายใน ระบบการจัดการสารสนเทศ และระบบบริหารทรัพยากรบุคคล รวมทั้งให้ความเห็นชอบแผนงานทุกระบบ โดยออกคำสั่งแต่งตั้ง พร้อมทั้งระบุอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ซึ่งการติดตามผลการดำเนินงานตามระบบงานต่างๆ ของ กฟผ. ส่วนใหญ่คณะกรรมการ กฟผ. จะดำเนินการผ่านการประชุมคณะกรรมการ กฟผ. ที่ได้กำหนดเป็นแผนงานล่วงหน้า และคณะกรรมการ กฟผ. จะให้ข้อสังเกตข้อเสนอแนะอย่างสม่ำเสมอและหลากหลาย ซึ่งนอกจากการประชุมแล้ว คณะกรรมการ กฟผ. ยังมีวิธีติดตามการดำเนินงานโดยใช้ช่องทางอื่นๆ เช่น ตรวจสอบการดำเนินงานของ กฟผ. เข้าร่วมกิจกรรมสำคัญที่ กฟผ. จัดและเรียกดูข้อมูลหรือเชิญผู้เกี่ยวข้องประชุมเพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเป็นต้น

คณะกรรมการ กฟผ. มีการประเมินผลตนเองทุกปี เพื่อใช้เป็นกรอบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคณะกรรมการ กฟผ. การประเมินผลตนเองช่วยให้คณะกรรมการ กฟผ. สามารถระบุจุดอ่อนที่ควรปรับปรุงและเป็นโอกาสที่คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณาอย่างเปิดเผยถึงปัญหาและผลงานที่ผ่านมา และให้ดุลยพินิจว่าการทำงานของตนเองเป็นประโยชน์ต่อ กฟผ. เพียงใดเพื่อให้สามารถ

ทำหน้าที่กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ของ กฟผ. ควบคู่ไปกับการทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารงานของฝ่ายบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๒ การควบคุมภายใน กฟผ. จะมีสำนักตรวจสอบภายในเป็นผู้รับผิดชอบให้ กฟผ. มีระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมทั้งด้านการเงิน การปฏิบัติ การดำเนินการให้เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งติดตามประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยระบบ การตรวจสอบภายใน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลระบบ การตรวจสอบภายใน กฟผ. รวมทั้งบริษัทในเครือ ติดตามการดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง ตามข้อเสนอแนะ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกไตรมาส การปฏิบัติงานตรวจสอบเป็นไปตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพ ตรวจสอบภายใน และมีอิสระในการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจาก ผู้ว่าการและคณะกรรมการตรวจสอบ

ระบบการควบคุมภายใน กฟผ. สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นหลัก มาตรฐานสากล โดย กฟผ. ได้จัดให้มีโครงสร้างองค์กรและสายการบังคับบัญชาที่เหมาะสมกับภารกิจที่ รับผิดชอบ และกำหนดระเบียบครอบคลุมการปฏิบัติงานทุกด้าน ทั้งการบริหารทรัพยากรบุคคล กำหนด จรรยาบรรณ กฟผ. ให้เป็นแนวทางปฏิบัติงาน ทั้งนี้ คณะกรรมการ กฟผ. และฝ่ายบริหาร เป็นแบบอย่าง ของการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และมีความรับผิดชอบ ทำให้ กฟผ. มีสภาพแวดล้อมของ การควบคุมที่ดีกำหนดนโยบายให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร และมีกิจกรรมการควบคุมการ ปฏิบัติงานที่เพียงพอเหมาะสม มีการสื่อสารข้อมูลการปฏิบัติงานและระบบการควบคุมให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง รับทราบอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยมี สำนักงานตรวจสอบภายใน ทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายในอย่างอิสระ และ รายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะต่อฝ่ายบริหารเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

๓.๑.๓ การตรวจสอบและผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบ กฟผ. แต่งตั้งจาก กรรมการ กฟผ. ประกอบด้วย กรรมการอิสระจำนวน ๓ คน มีหน้าที่และความรับผิดชอบที่สำคัญ คือ การ กำกับดูแลความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน ความ เชื่อถือได้ของรายงานการเงินและการเปิดเผยข้อมูล การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความขัดแย้งทางผลประโยชน์ จริยธรรมและจรรยาบรรณ สอบทานผลการดำเนินงานประจำเดือน และหารือกับผู้บริหารระดับสูงถึงประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ รวมถึงประเด็นที่เป็นข่าวซึ่ง อาจมีผลกระทบต่อการทำงาน ของ กฟผ.

กฟผ. ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำรายงานทางการเงินและการบริหาร ซึ่งเป็นเครื่องมือในการ กำกับดูแลการดำเนินงาน เพื่อให้รายงานมีความถูกต้องน่าเชื่อถือและเป็นปัจจุบัน โดยผู้เกี่ยวข้องสามารถ ตรวจสอบได้และช่วยลดความเสี่ยง ที่จะเกิดผลกระทบต่อการทำงานและมุ่งเน้นให้ กฟผ. มีการ ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส โดยอยู่บนหลักการให้พนักงานทุกระดับปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดของ กฟผ. ปราศจากผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง

๓.๑.๔ การบริหารทรัพยากรบุคคล สำหรับบุคลากรภายใน กฟผ. ทั้งผู้บริหารและ ผู้ปฏิบัติงาน ต้องอยู่ภายใต้ระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร มีการปรับปรุงให้เหมาะสมและ

เป็นธรรมอยู่เสมอ และได้ถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณ กฟผ. ซึ่งประกาศใช้ทั่วทั้งองค์กร โดยครอบคลุมในเรื่องของวัฒนธรรมขององค์กรจริยธรรมในการดำเนินงานของ กฟผ. และข้อพึงปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารทุกระดับต้องเป็นผู้นำต้นแบบที่ดี มีระบบบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบและการประเมินผล ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างระบบการกำกับดูแลป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มุ่งเน้นให้ทุกหน่วยงานในองค์กรพัฒนาตนเองพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งกำหนดให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๓ อย่างเคร่งครัดอีกด้วย

๓.๒ การดำเนินงานภายนอกองค์กรภายใต้หลักนิติธรรม

การดำเนินงานภายนอกองค์กรของ กฟผ. ส่วนใหญ่เป็นภารกิจที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน คือ การก่อสร้างโรงไฟฟ้า และการจัดการดูแลโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ดังนั้น การดำเนินงานของ กฟผ. จึงวางหลักมุ่งเน้นไว้ในการสร้างประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน รวมถึงตระหนักเสมอว่า กฟผ. เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีหน้าที่ที่จะต้องร่วมสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข มีสภาพแวดล้อมที่ดี ช่วยให้สังคมไทยเติบโตและพัฒนาสู่วิถีทางแห่งความสำเร็จอย่างยั่งยืน และเพื่อเป็นการเคารพต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม กฟผ. ต้องวางตัวเป็นกลางและเป็นธรรม โดยได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มได้รับการคุ้มครองดูแลอย่างดี และมีการเปิดเผยสารสนเทศต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นธรรม เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งรัฐบาล คู่ค้า คู่สัญญา เจ้าหนี้ผู้ประกอบการในธุรกิจเดียวกัน ตลอดจนสาธารณชน สังคม และสิ่งแวดล้อม จะได้รับการดูแลอย่างดีเพื่อให้กิจการของ กฟผ. ดำเนินไปด้วยดี มีความมั่นคง และตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

๓.๒.๑ ภารกิจการก่อสร้างโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ได้ดำเนินการอย่างเคร่งครัดอยู่ภายใต้กฎหมายหลายฉบับเช่นเดียวกับผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าภาคเอกชน โดยในส่วนของ การก่อสร้างโรงไฟฟ้า กฟผ. ได้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อสร้างที่ต้องมีการขออนุญาตเพื่อดำเนินการต่างๆ และกฎหมายส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในด้านสิ่งแวดล้อม กฟผ. ได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า โดยภายใต้พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว กำหนดหน้าที่ให้แก่เจ้าของโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าจะต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการ ซึ่งต้องมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วย สำหรับการรับฟังความคิดเห็น กฟผ. ได้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.๒๕๔๘ ที่ได้กำหนดวิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนว่าอาจใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างได้ ไม่ว่าจะเป็น การสำรวจความคิดเห็นโดยการสัมภาษณ์รายบุคคล การเปิดให้แสดงความคิดเห็นผ่านโทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์ การประชุมระดมความคิดเห็น ฯลฯ เป็นต้น

ในแต่ละโครงการ กฟผ. ได้ทำการศึกษาและจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านทรัพยากรกายภาพ ชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิตอย่างเคร่งครัด และได้เน้นการประเมินผลกระทบทางสังคม (Social Impact Assessment-SIA) และการประเมินผลกระทบทางสุขภาพ (Health Impact Assessment-HIA) รวมถึงการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล (ISO ๑๔๐๐๑) และระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามมาตรฐานอุตสาหกรรม (มอก.๑๘๐๐๑) เข้ามาใช้ตั้งแต่เริ่มการก่อสร้างจนถึงระยะดำเนินการผลิตพลังงานไฟฟ้าควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียอย่างต่อเนื่องตามที่ระบุในกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างการยอมรับของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มที่มีต่อการดำเนินงานพัฒนาโครงการ

ตัวอย่างการดำเนินงานของ กฟผ. ในการก่อสร้างโรงไฟฟ้า เช่น การดำเนินการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพระนครเหนือ ชุดที่ ๑ ที่เป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๘ (PDP ๒๐๐๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อทดแทนกำลังผลิตของโรงไฟฟ้าพระนครเหนือ โรงเดิมที่หมดอายุลง และตอบสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศที่เพิ่มขึ้นตามการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม รวมทั้งเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้าให้มีกำลังผลิตเพียงพอ ป้องกันสถานการณ์ไฟตก ไฟดับ โดยใช้เชื้อเพลิง คือ ก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นพลังงานที่สะอาดไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งโรงไฟฟ้าพระนครเหนือ ชุดที่ ๑ มีขนาดกำลังผลิตประมาณ ๗๒๕ เมกะวัตต์ มีสถานที่ตั้งอยู่ในบริเวณสถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าพระนครเหนือเดิม บนฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา เชิงสะพานพระรามเจ็ด ตำบลบางกรวย อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ซึ่งอยู่ใกล้ศูนย์กลางการใช้ไฟฟ้า จึงช่วยลดต้นทุนด้านระบบไฟฟ้า และลดความสูญเสียในระบบส่ง ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ อนุมัติให้ กฟผ. ดำเนินการโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมพระนครเหนือ ชุดที่ ๑

ในขั้นตอนการดำเนินโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ได้เสนอโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าเพื่อขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ เจ้าของโครงการซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐจะต้องเสนอเรื่องพร้อมกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการ (EIA) เพื่อประกอบการพิจารณาการอนุมัติโครงการของคณะรัฐมนตรีด้วย สำหรับโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมพระนครเหนือชุดที่ ๑ นั้น ในขั้นตอนการจัดทำ EIA กฟผ. ได้ให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ โดยวิธีการแจกเอกสารสรุปโครงการ สื่อแผ่นพับ การสัมภาษณ์ การประชุมปรึกษาหารือ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ สอบถามความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้จะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับโครงการตั้งแต่เริ่มต้น ในขณะที่ กฟผ. เองก็ได้รับทราบปัญหาและข้อวิตกกังวลของประชาชนเกี่ยวกับโครงการตั้งแต่ต้นเช่นกัน เช่น ความวิตกกังวลของประชาชนเกี่ยวกับ ผลกระทบต่อคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นปัญหาหนึ่งที่ประชาชนมีความวิตกกังวล กฟผ. ก็ได้ดำเนินการชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจและคลายความกังวล อีกทั้งได้กำหนดมาตรการในการดำเนินการไว้ใน EIA ว่าน้ำที่ใช้ในการระบายความร้อนจะถูกลดอุณหภูมิลงก่อนที่ จะปล่อยลงแม่น้ำ น้ำทิ้งจากโรงไฟฟ้าก็จะได้รับการบำบัดก่อนปล่อยลงสู่แม่น้ำ นอกจากนี้การปล่อยน้ำ

หลังจากที่ได้มีการบำบัดลงแม่น้ำจะให้มันน้อยที่สุด โดยการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นก่อน เช่นรดน้ำต้นไม้ ทำความสะอาดพื้น ถนน ตลอดจนกำหนดมาตรการการดูแล บำรุงรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการบำบัดน้ำเสีย

การดำเนินการตามที่ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย ทำให้ประชาชนย่อมมีทัศนคติที่ถูกต้อง และไม่เข้าใจโครงการในทางที่ผิด ทำให้ลดความขัดแย้ง ความระแวง โครงการไม่ถูกต่อต้าน หรือคัดค้าน จากประชาชน ซึ่งประชาชนที่อยู่รอบพื้นที่โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมพระนครเหนือชุดที่ ๑ ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม ในการตอบคำถาม และให้ความคิดเห็นต่างๆ แก่ กฟผ. เป็นอย่างดี ทั้งนี้ หากประชาชนไม่ให้ความร่วมมือก็อาจก่อให้เกิดอุปสรรคในก่อสร้างเป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ ยังมีกระบวนการติดตามตรวจสอบในช่วงระหว่างก่อสร้างที่ดีโดยการตั้ง คณะกรรมการไตรภาคีที่เรียกว่าคณะกรรมการร่วมติดตามตรวจสอบฯ ซึ่งในการประชุมของคณะกรรมการร่วมติดตามตรวจสอบฯ ทุกครั้ง กฟผ. ก็ได้รายงานผลการดำเนินการโครงการให้ทราบเป็นระยะ ซึ่งหัวข้อสำคัญที่รายงานก็จะเกี่ยวข้องกับเรื่องสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้คณะกรรมการร่วมติดตามตรวจสอบฯ ยังได้ตั้งคณะทำงานติดตามตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ ซึ่งคณะทำงานดังกล่าวก็มีตัวแทนภาคประชาชนร่วมด้วย การที่มีคณะกรรมการร่วมติดตามตรวจสอบฯ ทำให้ กฟผ. ได้รับทราบปัญหาและข้อกังวลจากประชาชนโดยตรง และ กฟผ. สามารถชี้แจง แก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง ตรงประเด็นตามความต้องการของประชาชน เช่น ความกังวลของประชาชนในเรื่องของละอองไอน้ำซึ่งมองจากภายนอกจะคล้ายควันซึ่งออกมาจากปล่องโรงไฟฟ้ามาก กฟผ. ก็ได้ชี้แจงว่าเป็นละอองน้ำซึ่งเกิดจากหอล่อเย็นไม่ใช่ควันพิษใดๆ นอกจากนี้ชี้แจงแล้ว กฟผ. ยังได้ดำเนินการติดตั้งเครื่องกำจัดละอองน้ำดังกล่าวเพิ่มเพื่อคลายความกังวล หรือกรณีของการร้องเรียนเรื่องเสียงรบกวน กฟผ. ก็ได้ดำเนินการแก้ไขโดยการติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเพื่อป้องกันเสียงดัง เป็นต้น การแก้ปัญหาของ กฟผ. ทำให้ได้ตรงประเด็น ส่งผลให้ไม่มีปัญหาเรื่องการคัดค้าน หรือการต่อต้านการสร้างโรงไฟฟ้า ทำให้โรงไฟฟ้าอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างสงบสุข นอกจากนี้ประชาชนยังได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับความปลอดภัยและการดำเนินการตามกฎหมายต่างๆ เช่น การวางแนวท่อก๊าซของ ปตท. มาตรฐานการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม การดำเนินการขอใบอนุญาตต่างๆ เกี่ยวกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้าฯ และที่เกี่ยวข้อง เช่น การขอใบอนุญาตใช้น้ำ การขออนุญาตสร้างโรงงานตามกฎหมาย การออกแบบโรงไฟฟ้าว่าได้มาตรฐานรองรับการเกิดแผ่นดินไหวหรือไม่ ซึ่งประเด็นดังกล่าว กฟผ. ในฐานะเจ้าของโครงการสามารถชี้แจงได้อย่างโปร่งใส เนื่องจากดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดอยู่แล้ว และยังได้เชิญผู้แทนชุมชนเข้าร่วมตรวจสอบด้วยเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับชุมชน

๓.๒.๒ ในส่วนของการดำเนินกิจการของโรงไฟฟ้าของ กฟผ. กฟผ. ก็ได้คำนึงถึงหลักกฎหมายสิ่งแวดล้อมมาโดยตลอด ซึ่งจากการดำเนินงานติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมโครงการต่างๆ ของ กฟผ. ที่ผ่านมา ไม่ปรากฏผลกระทบอันเกิดจากการดำเนินกิจกรรมการผลิตไฟฟ้าและกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องต่อสภาพแวดล้อมและชุมชนโดยรอบโรงไฟฟ้า การควบคุมมลพิษทางอากาศ ระดับเสียง คุณภาพน้ำ นิเวศวิทยาทางน้ำ และการจัดการของเสีย มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ตามข้อกำหนดของกฎหมายและมาตรฐานสิ่งแวดล้อม ประกอบกับการมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานของโรงไฟฟ้าที่ได้รับการรับรองระบบและได้รับการตรวจประเมินจากหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี จึงเป็นหลักประกันในประสิทธิภาพการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี เช่น โรงไฟฟ้าแม่เมาะที่เป็น

โรงไฟฟ้าที่ผลิตไฟฟ้าจากแหล่งเชื้อเพลิงลิกไนต์ ซึ่งเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญยิ่งของประเทศ หากไม่นำมาพัฒนาและใช้ประโยชน์ในยามที่ประเทศต้องการพลังงานไฟฟ้า ก็จะเป็นการสูญเสียโอกาสและหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่ต้องนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ซึ่งมีราคาแพงและไม่แน่นอน ทั้งยังทำให้ต้นทุนในการผลิตกระแสไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลกระทบแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าโดยรวม แต่ปัญหาของเชื้อเพลิงลิกไนต์ คือ ฝุ่น คาร์บอน ซึ่งส่งผลกระทบต่ออากาศและน้ำ กพผ. ก็ได้เฝ้าระมัดระวังตรวจสอบคุณภาพอากาศ น้ำ และดิน ที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของชุมชน สัตว์เลี้ยงและพืชต่างๆ อันเกิดจากการดำเนินงานขยายเหมือง การลำเลียงถ่านลิกไนต์เข้าสู่โรงไฟฟ้า และการเดินเครื่องโรงไฟฟ้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เหมืองเป็นเมืองที่น่าอยู่ปราศจากมลภาวะ สามารถอำนวยความสะดวกด้านพลังงานไฟฟ้าสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ทั้งจังหวัดลำปางและหลายจังหวัดในประเทศอีกด้วย โดยเหมืองแม่เมาะได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ประเภท Best Practices in Surface Coal Mining Category และยังได้รับรางวัลการบริหารสู่ความเป็นเลิศ หรือ Thailand Quality Class (TQC) ประจำปี ๒๕๕๖ จากสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

๓.๒.๓ กพผ. ได้ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทการกำกับดูแลองค์การให้ดำเนินงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยจัดให้มีช่องทางสื่อสารร้องเรียนหรือร้องทุกข์สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสิทธิตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้เสียจะได้รับการดูแลอย่างดีและตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดย กพผ. จะดำเนินการรับเรื่องร้องทุกข์ผ่านศูนย์ข้อมูล (Call Center) ๑๔๑๖ และ ๑๑๑๑ หรือ ผ่านเวปไซต์ กพผ. www.egat.co.th (ระบบจัดการข้อคิดเห็นและข้อร้องเรียน)

๓.๒.๔ นอกจากนี้ กพผ. ยังให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำและสร้างช่องทางการเปิดเผยข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย รวมทั้งรณรงค์ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ตระหนักถึงความสำคัญของการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนที่เหมาะสม และเป็นธรรม ทั้งผู้ร้องเรียนและผู้ถูกร้องเรียน รวมถึงการให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดย กพผ. ได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของ กพผ. ขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๓ เพื่อเป็นศูนย์กลางให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกพผ. ในด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้า และระบบส่งไฟฟ้าให้การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค(กฟภ.) และให้ประชาชนสามารถค้นคว้าตรวจสอบการดำเนินงานได้อย่างโปร่งใส และให้บริการและการจัดระบบข้อมูลข่าวสารให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ตลอดจนได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารข้อมูลของ กพผ. ขึ้นเพื่อกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบการขอ การอนุญาตและการบริการข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ ภายใต้นโยบายการบริการข้อมูลข่าวสารของ กพผ. ได้ประกาศไว้ว่า “กพผ. มุ่งมั่นให้การบริการข้อมูลข่าวสารของ กพผ. แก่ผู้ขอรับ

บริการด้วยความเสมอภาค โปร่งใส และเป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง”

๔. บทสรุป

นับจาก กฟผ. ได้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ จวบจนปัจจุบันที่ กฟผ. ต้องพัฒนาการผลิตไฟฟ้าให้มั่นคงยิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินกิจการไฟฟ้าในยุคสมัยนี้อาจกล่าวได้ว่า เป็นยุคสมัยที่สังคมตระหนักและห่วงใยในปัญหาสิ่งแวดล้อม ไม่เพียงเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น หากนับเป็นประเด็นสำคัญในระดับนานาชาติ อีกทั้งวิกฤตการณ์พลังงานที่กลายเป็นความห่วงใยของสังคมอย่างต่อเนื่อง กฟผ. ในฐานะผู้อยู่ต้นทางของการผลิตไฟฟ้า จากเดิมที่มีหน้าที่เพียงมุ่งหาแหล่งผลิตพลังงานเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคต้องปรับเปลี่ยนบทบาทมาสู่การเป็นผู้จัดการด้านการใช้ไฟฟ้า ที่ต้องส่งเสริมให้มีการใช้ไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อลดการใช้พลังงาน ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอันมีอยู่จำกัด รวมทั้งลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ดังนั้น กฟผ. จึงต้องดำเนินการท่ามกลางปัญหาสิ่งแวดล้อมและวิกฤตการณ์พลังงานที่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียหลายกลุ่ม ซึ่งนับเป็นโจทย์ที่ท้าทายความแข็งแกร่งขององค์กร หลักนิติธรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรมีหลักยึดถือในการปฏิบัติงานเพื่อฝ่าฟันวิกฤตการณ์และปัญหาต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่วางไว้ทำให้การบริหารงานมีมาตรฐาน เป็นธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ สร้างความน่าเชื่อถือขององค์กรจากผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม และสร้างมูลค่าให้แก่องค์กรในระยะยาวอย่างยั่งยืน ดังเช่นชุมชนในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าและชุมชนตามแนวสายส่งไฟฟ้าย่อมมีความต้องการและความคาดหวังให้สภาวะแวดล้อมรอบโรงไฟฟ้าและตามแนวสายส่งไฟฟ้ามีคุณภาพที่ดี อากาศดี น้ำสะอาด ดังนั้น การที่ กฟผ. ได้ปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด โดยควบคุมปริมาณมลพิษที่เกิดจากการดำเนินงาน เช่น เสียง ฝุ่น ก๊าซ อยู่ในระดับต่ำตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยย่อมทำให้ประชาชนในชุมชนพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าและชุมชนตามแนวสายส่งไฟฟ้าพึงพอใจและสนับสนุนการดำเนินงานของ กฟผ. ซึ่งการดำเนินการตามหลักนิติธรรมย่อมมีส่วนทำให้ประชาชนสนับสนุนงานของ กฟผ. อันจะทำให้ กฟผ. สามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ อันจะนำไปสู่ความเจริญของประเทศชาติต่อไป

บรรณานุกรม

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. อนุสรณ์ ๔๔ ปี โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. รายงานฉบับสมบูรณ์ (รายงานฉบับหลัก) การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมพระนครเหนือ ชุดที่ ๑. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, ๒๕๔๘.

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. รายงานประจำปี กฟผ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕, การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๓-๒๕๕๕.

คณะกรรมการร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินงานและพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน. รายงานการประชุมคณะกรรมการร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินงานและพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชน โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมพระนครเหนือ ชุดที่ ๑ ครั้งที่ ๑-๓/๒๕๕๑ ครั้งที่ ๑-๓/๒๕๕๒ และ ครั้งที่ ๑-๒/๒๕๕๓

บริษัท กฟผ.จำกัด(มหาชน) ฝ่ายพัฒนาและวางแผน. รายงานความเหมาะสม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม พระนครเหนือ ชุดที่ ๑ (เดินเครื่องเชิงพาณิชย์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓).

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. การปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘, ๒๕๔๘.

สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมทางสังคมในกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม, ๒๕๔๙.

สุขภาวะกับสิทธิและการมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐. สืบค้นเมื่อ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗, จาก <http://ppvoice.thainhf.org/?module=article&page=detail&id=785>